Spirit of Bosnia / Duh Bosne
An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

KUMSTVO KOD SELJAČKIH ZAJENICA

Vera St. Erlich

U katoličkoj crkvi postoje kumovi na krštenju, na krizmi i prilikom vjenčanja. Kumovi se svaki put posebno biraju. Oni se svagdje veoma poštuju i smatraju u neku ruku rodbinom.

Kod pravoslavnih kumstvo ima još veću ulogu. Isti se kumovi ili ljudi iz iste porodice biraju kroz više generacija, a kumstvo je bezuvjetno zapreka za ženidbu. Kum je toliko aktivan prilikom krštenja i vjenčanja da obično kaže: ”Ja sam ga krstio” ili ”Ja sam ih vjenčao”.

Svađa među kumovima smatra se grijehom i zato se kumstvo predlaže kad se žele izmiriti dva bratstva koja su se ”zakrvila”. Vuk Vrčević donosi mnoge primjere kako su narodni sudovi prilikom teških sporova i u opasnosti krvne osvete donijeli osudu da protivnici moraju postati kumovi , moraju naime kumovati djeci koja će se roditi.

Ima jedna posebna vrsta kumstva – šišano kumstvo, a zove se tako zato što kum reže djetetu kosu nakon prve godine ili kasnije. Za ovo kumstvo se može izabrati i kum druge vjere, a i muslimani su poznavali ovaj obred. U Vrčevićevoj pripovjetki u dodatku: ”Lijek za kosovske rane” hajduci su oteli tri begovice i njihovu djecu i tražili otkupninu za te zarobljenike. Jedan beg im je poslao nešto manje blaga nego što su tražili, ali im je ponudio šišano kumstvo djece. Hajduci su primili blago, odrezali djeci pramen i imali begove za kumove – za zaštitu i za daljnje iznuđivanje.

Source:

Vera St. Erlich: U društvu s čovjekom: tragom njegovih kulturnih i socijalnih tekovina

Sveučilišna naklada Liber
Zagreb 1978.

Vera Stein Ehrlich (1897. – 1980.) je bila društveni antropolog i dala je značajan znanstveni doprinos razvoju kulturne antropologije na Balkanu.

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.